

CIVILDIENESTA TIESAS SPRIEDUMS
(trešā palāta)
2007. gada 2. maijā

Lieta F-23/05

Jean-Louis Giraudy
pret
Eiropas Kopienu Komisiju

Ierēdņi — Prasība — Prasība par zaudējumu atlīdzību — Izmeklēšana, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) — Iecelšana citā amatā — Regula (EK) Nr. 1073/1999 — Lēmums 1999/396/EK, EOTK, Euratom — Pārkāpums — Kaitējums — Arodslimība — Civildienesta noteikumu 73. pantā paredzēto pabalstu ņemšana vērā

Pilns teksts šī krājuma valodas versijā, tiesvedības valoda — franču .. II-A-1 - 657

Priekšmets Prasība, kas celta saskaņā ar EKL 236. pantu un EAEKL 152. pantu, ar ko *Giraudy* prasa atcelt 2005. gada 21. februāra lēmumu, ar kuru tika noraidīta viņa 2004. gada 22. septembra sūdzība, un piespriet Komisijai atlīdzināt viņam it kā nodarīto kaitējumu, kas novērtēts EUR 264 000 apmērā par materiālajiem zaudējumiem un EUR 500 000 apmērā par morālo kaitējumu

Nolēmums Eiropas Kopienu Komisija samaksā prasītājam atlīdzību EUR 15 000 apmērā par viņam nodarīto morālo kaitējumu, kas izpaužas kā viņa reputācijas graušana un goda aizskaršana. Prasību pārējā daļā noraidīt. Eiropas Kopienu Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzina divas trešdaļas no tiem, kas radušies prasītājam. Prasītājs sedz vienu trešdaļu no saviem tiesāšanās izdevumiem.

Kopsavilkums

1. Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) — Regula (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic OLAF — Kopienu iestāžu pieņemtie iekšējās izmeklēšanas noteikumi (Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1073/1999 5. panta otrā daļa; Komisijas Lēmuma 1999/396 2. panta pirmā un otrā daļa)

2. Ierēdņi — Iestāžu ārpuslīgumiskā atbildība — Nosacījumi

3. Ierēdņi — Dienestu organizēšana — Personāla iecelšana amatā (Civildienesta noteikumu 7. panta 1. punkts)

4. Ierēdņi — Administrācijas pienākums ņemt vērā ierēdņu intereses (Civildienesta noteikumu 7. panta 1. punkta pirmā daļa un 25. panta otrā daļa)

5. Ierēdņi — Administrācijas pienākums ņemt vērā ierēdņu intereses — Labas pārvaldības princips (Civildienesta noteikumu 73. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1073/1999 preambulas 10. apsvērums un 8. panta 2. punkts)

6. Ierēdņi — Administrācijas pienākums ņemt vērā ierēdņu intereses
(Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1073/1999 8. panta 2. punkts)

7. Ierēdņi — Prasība par zaudējumu atlīdzību — Prasījumi atlīdzināt zaudējumus, kas radās prasītājam viņa slimības un invaliditātes dēļ iestādes dienesta pieļauta pārkāpuma rezultātā
(Civildienesta noteikumu 73. pants; Noteikumu par apdrošināšanu pret nelaimes gadījumu un arodslimību risku 19. un 23. pants)

1. No Lēmuma 1999/396 par noteikumiem iekšējās izmeklēšanas veikšanai sakarā ar krāpšanas, korupcijas un citu Kopienas interesēm kaitējošu prettiesisku darbību novēršanu 2. panta otrās daļas imperatīvā formulējuma, kurā šajā sakarā ir minēta atsauce uz šī paša panta pirmo daļu, izriet, ka Komisijas ģenerālsekretāram, ģenerāldirektoriem un dienestu vadītājiem ir pienākums nekavējoties informēt Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF), ja viņu rīcībā nonāk "liecības, kas rada aizdomas par iespējamu krāpšanu, korupciju vai citādu prettiesisku darbību, kura kaitē Kopienas interesēm, vai par nopietniem gadījumiem sakarā ar amata pienākumu izpildi, kas varētu būt Kopienas ierēdņu vai darbinieku pienākumu nepildīšana, kuras dēļ var saukt pie disciplināratbildības un, vajadzības gadījumā, pie kriminālatbildības". Tomēr tas, ka likumdevējs lieto vārdu "aizdomas", nepārprotami liecina par to, ka minētajā normā paredzētās iestādes tikai minimāli izvērtē to rīcībā nonākušo liecību par iespējamām nelikumībām atbilstību un ka tādējādi šīm iestādēm tiek piešķirta noteikta rīcības brīvība.

(skat. 98. punktu)

2. Nepilnību Komisijas iekšējā sakaru sistēmā — kas varēja nepamatoti pastiprināt Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) aizdomas attiecībā uz ierēdņi, bet starp kurām un izmeklēšanu, kas tika uzsākta pret ierēdņi, nepastāvēja cēloņsakarība, ņemot vērā, ka faktu rašanās brīdī bija virkne citu būtisku un saskanīgu liecību, kas, skatītas atsevišķi, pamatoja šādu izmeklēšanu, — dēļ Komisiju nevar saukt pie ārpuslīgumiskās atbildības par izdarītu dienesta pārkāpumu.

(skat. 109. un 111. punktu)

3. Lēmums par administratīvās nodaļas atbildīgā ierēdņa iecelšanu citā amatā drošības apsvērumu dēļ uz laiku, kamēr Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) veic iekšējo izmeklēšanu par iespējamām nelikumībām šajā nodaļā, tika pieņemts pēc *OLAF* ģenerāldirektora rekomendācijas, kuras mērķis bija uz attiecīgo laiku aizliegt šim ierēdņim jebkādu pieeju šīs nodaļas birojiem, lai nodrošinātu minētās izmeklēšanas efektīvu norisi, atbilst dienesta interesēm. Ņemot vērā plašo rīcības brīvību, kāda ir iestādei attiecībā uz šo interešu izvērtēšanu, šāds lēmums nav acīmredzami nesamērīgs ar šī pasākuma mērķi, proti, novērst jebkādu iespējamo interešu konfliktu un nodrošināt izmeklēšanas efektīvu norisi. Ar to vien, ka citu iespēju, piemēram, ierēdņa piedāvājuma paņemt atvaļinājumu vai nosūtīt viņu komandējumā, atbalstīšana varēja būt atbilstošāka dienesta interesēm un ka šādā gadījumā vairāk tiktu ņemtas vērā prasītāja intereses, vien nepietiek, lai minēto pasākumu par iecelšanu citā amatā uzskatītu par nesamērīgu. Šis lēmums arī nepārkāpj nevainīguma prezumpcijas principu, jo, pirmkārt, tas nevis soda ierēdņi, kurš tiek iecelts citā amatā, bet ir kā drošības pasākums, kura laiks ir ierobežots ar izmeklēšanas laiku, un, otrkārt, dienesta intereses pamato tāda lēmuma pieņemšanu, kura mērķis ir nodrošināt izmeklēšanas netraucētu norisi, arī šajā gadījumā nepastāvot nepieciešamībai pierādīt, ka ierēdņi, kurš tiek iecelts citā amatā, ir atbildīgs par jautājumiem, attiecībā uz kuriem tiek veikta izmeklēšana.

Visbeidzot, tā kā individuāla akta tiesiskums ir jāizvērtē, ņemot vērā tiesiskos un faktiskos apstākļus šī akta pieņemšanas brīdī, tad informācija, kas izmeklēšanā atklājusies vēlāk un kas attaisno prasītāju, nevar ietekmēt lēmuma par iecelšanu citā amatā likumību.

(skat. 139.–146. punktu)

Atsauces

Pirmās instances tiesa: 2002. gada 16. aprīlis, T-51/01 *Fronia*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-43. un II-187. lpp., 55. punkts; 2003. gada 4. jūnijs, T-124/01 un T-320/01 *Del Vaglio*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-157. un II-767. lpp., 77. punkts; 2007. gada 7. februāris, T-339/03 *Clotuche*/Komisija, Krājums-CDL, I-A-2-29. un II-A-2-179. lpp., 69., 71. un 76. punkts; 2007. gada 7. februāris, T-118/04 un T-134/04 *Caló*/Komisija, Krājums-CDL, I-A-2-37. un II-A-2-253. lpp., 109., 113. un 114. punkts

4. Ar to, ka iestāde publiski preses konferences laikā pirms tā ir personīgi informējusi ieinteresēto personu — par dienestu agrāk atbildīgo, paziņo par to, ka vairs nepastāv iemesli, kuru dēļ nevarētu atcelt pasākumu par iecelšanu citā amatā, kas attiecībā pret viņu tika veikts kā drošības pasākums, lai nodrošinātu Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) veiktās iekšējās izmeklēšanas efektīvu norisi, netiek ievērotas ierēdņa leģitīmās intereses attiecībā uz to, lai iestāde par viņa profesionālās situācijas izšķirošu attīstību viņu informē tieši un nevis ar preses starpniecību. Ar šādu rīcību netiek ņemts vērā līdzsvars starp Civildienesta noteikumos paredzētām savstarpējām tiesībām un pienākumiem attiecībā starp publisko tiesību iestādi un publisko tiesību iestādes dienesta darbiniekiem, un līdz ar to tā ir uzskatāma par administrācijas pienākuma ņemt vērā ierēdņa intereses neizpildi un dienesta pārkāpumu, kas rada atbildību.

(skat. 148., 149. un 183. punktu)

5. Regulas Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), 8. panta 2. punktā definētais noteikums par izmeklēšanu konfidencialitāti ir jāinterpretē tam atbilstošā kontekstā un it īpaši saskaņā ar šīs pašas regulas preambulas 10. apsvērumu, kurā ir noteikts, ka *OLAF* izmeklēšana ir jāveic, pilnībā ievērojot pamatbrīvības. Līdz ar to šo noteikumu nevar interpretēt tādējādi, ka tā mērķis ir vienīgi nodrošināt informācijas, kas tiek iegūta, lai atklātu patiesību, konfidencialitāti, bet tas ir jāinterpretē tādējādi, ka tā mērķis ir nodrošināt arī nevainīguma prezumpcijas principa ievērošanu gan attiecībā uz ierēdņiem un darbiniekiem, par kuriem tiek veikta izmeklēšana, gan līdz ar to arī attiecībā uz viņu reputāciju. Papildus īpašai aizsardzībai, kas ir garantēta šajā tiesību normā, iestādei, pie kuras pieder attiecīgais ierēdnis, ievērojot gan labas pārvaldības principu, gan pienākumu ņemt vērā ierēdņa intereses, vienlaikus ņemot vērā arī tiesības, kādas ir piešķirtas tādai neatkarīgai iestādei kā *OLAF*, lai tā varētu veikt izmeklēšanu, pamatoti būtu jāizrāda īpaša piesardzība un atturība, publicējot paziņojumus vai izsakot aizdomas par krāpšanu. Šiem apsvērumiem ir vēl lielāka nozīme attiecībā uz ikvienas personas tiesībām atsaukties uz nevainīguma prezumpciju, ja no *OLAF* veiktās izmeklēšanas vēl nav izdarīti nekādi secinājumi.

Ja pastāv nopietnas apsūdzības attiecībā uz ierēdņa godu, administrācijai ir pienākums izvairīties no tādu apsūdzību publicēšanas, kas nav absolūti nepieciešama, un no tā, ka attiecībā uz ierēdņi tiek izplatīti paziņojumi, kas var apdraudēt viņa profesionālo godu. Līdz ar to administrācijai principā, no vienas puses, ir gan jāizvairās no tādas informācijas sniegšanas preseī, kas varētu nodarīt attiecīgajam ierēdnim kaitējumu, gan arī, no otras puses, jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai izvairītos no šā ierēdņa godu aizskarošas informācijas izplatīšanas jebkādā veidā iestādes ietvaros. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāatzīst, ka Kopienų iestāžu vidū ir nostiprinājusies atbildības kultūra, kam iemesls ir it īpaši sabiedrības raizes par to, ka tā tiks informēta un varēs būt droša, ka tiks atklātas nepareizas darbības un krāpšanas gadījumi un ka vajadzības gadījumā

tie tiks izskausti un vainīgie tiks sodīti. Šīs prasības sekas ir tādas, ka ierēdņiem un darbiniekiem, kuri ieņem atbildīgus amatus Kapienu iestādē, ir jārēķinās, ka var būt pamatota nepieciešamība noteiktu informāciju nodot sabiedrībai.

Ņemot vērā, ka var būt pamatota nepieciešamība noteiktu informāciju nodot sabiedrībai, iestādei šādā gadījumā ir jāpievērš lielāka uzmanība pienākuma ņemt vērā tās darbinieku intereses ievērošanai. Šīs uzmanības pievēršana pienākuma ņemt vērā ierēdņa intereses ievērošanai konkrētas izmeklēšanas ietvaros ir vēl nozīmīgāka tad, ja pastāv iespēja, ka mediji var publiski apšaubīt indivīdu profesionālo godu vai reputāciju, tādējādi palielinot viņiem jau nodarīto kaitējumu tik tālu, ka var būt neiespējami to novērst.

Faktiski, tiklīdz ir uzsākta izmeklēšana, pamatojoties uz aizdomām par krāpšanu, pastāv iespēja, ka var tikt grauta kādas personas reputācija, it īpaši ja informācija par šo izmeklēšanu nonāks ārpus iestādes. Ar attiecīgās personas attaisnošanu tādas izmeklēšanas beigās, attiecībā uz kuru tikusi veikta šāda veida publicitāte, reti kad ir pietiekami, lai pilnībā novērstu attiecīgās personas reputācijai nodarīto kaitējumu. Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības ietvaros kaitējumu, kuru ir izraisījusi izmeklēšanas uzsākšana un norise, var atlīdzināt tikai tad, ja attiecīgā iestāde ir izdarījusi pārkāpumu, kura dēļ to var saukt pie atbildības, lai arī cik nepatīkami tas būtu indivīdam, kurš, šo izmeklēšanu noslēdzot, galu galā tiek attaisnots. Turklāt gadījumā, ja papildus šim morālajam kaitējumam izmeklēšanas rezultātā ir iestājusies arī arodslimība Civildienesta noteikumu 73. panta izpratnē, šī minētā norma paredz ierēdņim iespēju saņemt kompensāciju vienreizējas izmaksas veidā un šim ierēdņim nav jāpierāda jebkāds iestādes izdarītais pārkāpums.

(skat. 161.–167. punktu)

Atsauces

Tiesa: 1974. gada 11. jūlijs, 53/72 *Guillot*/Komisija, *Recueil*, 791. lpp., 3.–5. punkts

Pirmās instances tiesa: 1995. gada 12. decembris, T-203/95 R *Connolly*/Komisija, *Recueil*, II-2919. lpp., 35. punkts; 2003. gada 17. decembris, T-133/02 *Chawdhry*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-329. un II-1617. lpp., 107. punkts; 2004. gada 3. marts, T-48/01 *Vainker*/Parlaments, *Recueil FP*, I-A-51. un II-197. lpp., 125. punkts

6. Sabiedrības informēšanas pasākumi, kurus ir veikusi iestāde un kuri attiecas uz administratīvās nodaļas atbildīgās personas pārcelšanu citā amatā, lai nodrošinātu Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) veiktās iekšējās izmeklēšanas par iespējamām nelikumībām šīs personas vadītā dienesta ietvaros efektīvu norisi, nepārkāpj prasību nodrošināt *OLAF* izmeklēšanai atbilstošu konfidencialitāti un ir pamatoti ar dienesta interesēm, jo šīs lietas konkrētajos apstākļos konfidencialitātes atcelšana attiecībā ne tikai uz lēmuma par pārcelšanu citā amatā pieņemšanu, bet arī citā amatā ieceltā ierēdņa identitāti, neizriet no iestādes vēlmēm, bet ir nenovēršama, ņemot vērā amata, kādu ieņem ieinteresētā persona, raksturu, tai skaitā regulāros kontaktus ar presi viņa pienākumu dēļ, un žurnālistu jau iepriekš izrādīto interesi attiecībā uz aizdomām par nelikumībām, jo neinformēšana būtu izraisījusi dažāda veida spekulācijas presē, kas varētu kaitēt gan ierēdņa, gan iestādes interesēm.

Šī iestāde tomēr neizpildīja savu pienākumu ņemt vērā savu darbinieku intereses, jo tā uzņēmās neparastu iniciatīvu — publicēt papildus *OLAF* jau publicētajam paziņojumam par izmeklēšanas uzsākšanu savu pašas paziņojumu preseī, kura saturs lika domāt, ka citā amatā ieceltais ierēdnis bija personīgi iesaistīts iespējamās nelikumībās, — un pēc viņa attaisnošanas neveica korektīvus pasākumus, kas varētu līdzsvarot nesamērīgo un negatīvo publicitāti, kāda ar šo paziņojumu tika radīta presē, nepietiekami ņemot vērā ierēdņa

intereses salīdzinājumā ar tās pašas interesēm un nesamazinot līdz iespējamam minimumam kaitējumu, kāds viņam tika nodarīts, uzsākot izmeklēšanu.

Šāda rīcība ir uzskatāma par dienesta pārkāpumu, kura dēļ iestādi var saukt pie atbildības. Šajā sakarā pastāv tieša un nepārprotama saikne starp šo pārkāpumu un ierēdnim nodarīto kaitējumu, kas izpaužas kā viņa goda aizskaršana un reputācijas graušana, pārsniedzot nenovēršamo kaitējumu, kāds ierēdnim radies sakarā ar izmeklēšanu, kuru *OLAF* veica attiecībā uz viņu.

(skat. 169., 170., 173., 180., 183. un 206. punktu)

7. Ir jānoraida prasījumi atlīdzināt materiālo un morālo kaitējumu, kas ierēdnim administrācijas dienesta pārkāpuma rezultātā it kā ticis nodarīts, iegūstot slimību un tās rezultātā – invaliditāti, un it īpaši prasījumi atlīdzināt morālo kaitējumu, kas radies pienākuma ņemt vērā ierēdņa intereses neievērošanas dēļ, kas ieinteresētajai personai izraisīja stresu vai satraukumu un tādējādi veicināja vai palielināja kaitējumu, kas ir saistīts ar viņa slimību. Kapienu tiesa nav kompetenta lemt par cēloņsakarību starp ierēdņa dienesta nosacījumiem un viņa apgalvoto slimību, jo saskaņā ar noteikumu par ierēdņu apdrošināšanu pret nelaimes gadījumu un arodslimību risku 19. pantu lēmumu, atzīstot slimību par arodslimību, pieņem iecelējinstītūcija, pamatojoties uz iestādes norīkotā (-o) ārsta (-u) secinājumiem, un, ja ierēdnis to pieprasa, konsultējoties ar ārstu komisiju, kas minēta šo noteikumu 23. pantā. Sistēma, kāda izstrādāta Civildienesta noteikumu 73. panta piemērošanai, paredz kompensāciju vienreizēja maksājuma veidā, ja ir noticis nelaimes gadījums, vai arodslimības gadījumā, kas sedz gan materiālo, gan morālo kaitējumu, un attiecīgajai personai nav jāpierāda nekāds iestādes izdarītais pārkāpums. Ierēdnis var prasīt papildu kompensāciju tikai tādā gadījumā, ja kompensācija, kādu paredz apdrošināšanas noteikumi, nav pietiekama, lai atlīdzinātu nodarīto kaitējumu.

Šo secinājumu nevar apstrīdēt ar apstākli, saskaņā ar kuru prasītājs atteicies no procesa, kuru viņš bija ierosinājis saskaņā ar Civildienesta noteikumu 73. pantu, lai atzītu slimību par arodslimību, jo šāda atteikšanās nevar ietekmēt tādas tiesību normas piemērošanu, saskaņā ar kuru slimību par arodslimību var atzīt tikai iecelējinstītūcija.

Taču tiesai ir jāizvērtē prasījumi atlīdzināt prasītājam nodarīto morālo kaitējumu, kas izpaužas kā viņa goda aizskaršana un reputācijas graušana, jo šāds kaitējums, tā kā tas nav saistīts ar ieinteresētās personas slimību, nevar tikt atlīdzināts ar vienreizēju maksājumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 73. pantu.

(skat. 193.–196. un 198.–201. punktu)

Atsauces

Tiesa: 1986. gada 8. oktobris, 169/83 un 136/84 *Leussink* u.c./Komisija, *Recueil*, 2801. lpp., 13. punkts; 1999. gada 9. septembris, C-257/98 P *Lucaccioni*/Komisija, *Recueil*, I-5251. lpp., 22. punkts

Pirmās instances tiesa: 1998. gada 14. maijs, T-165/95 *Lucaccioni*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-203. un II-627. lpp., 74. punkts; 1999. gada 15. decembris, T-300/97 *Latino*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-259. un II-1263. lpp., 95. punkts